

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 31. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 16. maj 2025

Tidspunkt: Kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 15. maj 2025

- L 1. Gennemgang af forslaget og fastlæggelse af tidsplan for B 135 (om forbud mod import i EU af kinesisk teknologi, der udgør en sikkerhedsrisiko) (DF)
B 135 – Bilag 1 (udkast til tidsplan)
- L 2. Finansiering af den permanente medarbejder i COSAC-sekretariatet
EU-note (20241) – E 17 (EU-note om udpegning af det faste medlem af COSAC-sekretariatet)
- L 3. Drøftelse af henvendelse fra det nederlandske parlament om brev til den ungarske udenrigsminister om prideoptog
EUU alm. del (20241) – Bilag 466 (henvendelse fra det nederlandske parlament)
- L 4. Meddelelser fra formanden
- L 5. Rådsmøde nr. 4096 (udenrigsanliggender – forsvar) den 20. maj 2025
Punkt 4 er lukket
Forelæggelse ved forsvarsministeren
Rådsmøde 4096 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)
- 6. Rådsmøde nr. 4097 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 22. maj 2025
Forelæggelse ved erhvervsministeren
Rådsmøde 4097 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)

- FO 7. Måleinstrumentdirektivet
Forelæggelse ved erhvervsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2024) 0561
KOM (2024) 0561 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2024) 0561 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)
KOM (2024) 0561 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers
8. Rådsmøde nr. 4096 (udenrigsanliggender) den 20. maj 2025
Forelæggelse ved erhvervsministeren
Rådsmøde 4096 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)
- L 9. Status for forhandlingerne mellem EU og Storbritannien i forbindelse med topmøde den 19. maj 2025
Forelæggelse ved europaministeren
– *Orientering*
EUU alm. del (20241) – Bilag 452 (fortroligt samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 453 (fortrolig kommenteret dagsorden)
- L 10. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 5, 6 og 8 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Rådsmøde (udenrigsanliggender – forsvar) den 20. maj 2025

1. EU's militære støtte til Ukraine

– *Politisk drøftelse*

EUU alm. del (20241) – Bilag 441 (udvalgsmødereferat side 3, senest behandlet i EUU 11/4-25)

2. Forsvarsparathed

– *Politisk drøftelse*

JOIN (2025) 0120, KOM (2025) 0122, C (2025) 2000

EUU alm. del (20241) – Bilag 166 (udvalgsmødereferat side 18, senest behandlet i EUU 15/11-24)

3. Eventuelt

L 4. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Forsvarsministeriets ressort.

Rådsmøde (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 22. maj 2025

1. Forslag til forordning om en offentlig brugerflade, der er forbundet til informationssystemet for det indre marked, for erklæringen om udstationering af arbejdstagere og om ændring af forordning nr. (EU) 1024/2012
 - *Generel indstilling*KOM (2024) 0531
 - KOM (2024) 0531 – KOM (2024) 0531 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer
 - EUU alm. del (2024) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 20 FO, forhandlingsoplæg forelagt 28/2-25)
2. Politisk drøftelse af en styrkelse af konkurrenceevnen gennem mere skræddersyet EU-regulering af traditionelle industrier
 - *Politisk drøftelse*
 - EU-note (2024) – E 4 (EU-note om Draghirapporten)
3. Politisk drøftelse af bedre regulering med fokus på Rådets rolle
 - *Politisk drøftelse*
4. Horisontal strategi for det indre marked
 - *Præsentation*
5. Politisk drøftelse af EU's udbudsdirektiver
 - *Politisk drøftelse*
6. Eventuelt
7. Siden sidst
 - a) Orientering om Kommissionens sektorhandlingsplan for bil og stål/metalsektoren
KOM (2025) 0095, KOM (2025) 0125

Alle dagsordenspunkter hører under Erhvervsministeriets ressort.

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 20. maj 2025

1. Ruslands aggression mod Ukraine
 - *Politisk drøftelse*
EUU alm. del (20241) – Bilag 441 (udvalgsmødereferat side 3, senest behandlet i EUU 11/4-25)
2. Situationen i Mellemøsten
 - *Politisk drøftelse*
EUU alm. del (20241) – Bilag 441 (udvalgsmødereferat side 5, senest behandlet i EUU 11/4-25)
3. Eventuelt
4. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 31. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 16. maj 2025

Tidspunkt: Kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Brigitte Klintskov Jerkel (KF), formand, Henrik Møller (S), næstformand, Christian Friis Bach (V), Ammar Ali (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Louise Brown (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Claus Jørgensen (SF), Søren Søndergaard (EL), Sascha Faxe (ALT) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Forsvarsminister Troels Lund Poulsen, erhvervsminister Morten Bødskov og europaminister Marie Bjerre.

- L Punkt 1. Gennemgang af forslaget og fastlæggelse af tidsplan for B 135 (om forbud mod import i EU af kinesisk teknologi, der udgør en sikkerhedsrisiko) (DF)**
B 135 – Bilag 1 (udkast til tidsplan)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

- L Punkt 2. Finansiering af den permanente medarbejder i COSAC-sekretariatet**
EU-note (20241) – E 17 (EU-note om udpegning af det faste medlem af COSAC-sekretariatet)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

- L Punkt 3. Drøftelse af henvendelse fra det nederlandske parlament om brev til den ungarske udenrigsminister om prideoptog**
EUU alm. del (20241) – Bilag 466 (henvendelse fra det nederlandske parlament)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 4. Meddelelser fra formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 5. Rådsmøde nr. 4096 (udenrigsanliggender – forsvar) den 20. maj 2025

Rådsmøde 4096 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Jeg forelægger rådsmødets dagsorden til udvalgets orientering.

1. EU's militære støtte til Ukraine

– *Politisk drøftelse*

EUU alm. del (20241) – Bilag 441 (udvalgsmødereferat side 3, senest behandlet i EUU 11/4-25)

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Drøftelserne af EU's militære støtte til Ukraine forventes at fokusere på, hvordan EU kan styrke den militære støtte til Ukraine, og mulige EU-bidrag til sikkerhedsgarantier til Ukraine. Både den ukrainske forsvarsminister, Rustem Umerov, og NATO's generalsekretær, Mark Rutte, ventes at deltage i denne del af rådsmødet.

Fra regeringens perspektiv er det helt afgørende, at EU's medlemslande øger deres militære støtte til Ukraine. Det arbejder vi aktivt for at levere på fra dansk side. Samtidig skal Europa være med til at sikre varig fred i Ukraine, og den må og skal omfatte troværdige sikkerhedsgarantier til Ukraine.

Drøftelsen om sikkerhedsgarantier vil tage udgangspunkt i en præsentation fra Den Fælles Udenrigstjeneste om at udnytte eksisterende EU-initiativer – såsom EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine) – til at stille sikkerhedsgarantier til Ukraine. Fra regeringens side er vi åbne for at drøfte et europæisk militært engagement i Ukraine og et dansk bidrag hertil efter indgåelse af en våbenhvile eller fredsaftale på de rette betingelser.

Drøftelserne på rådsmødet vil også omhandle det initiativ, som EU's udenrigsrepræsentant, Kaja Kallas, har foreslået for at øge medlemsstaternes militære støtte til Ukraine i 2025. I forbindelse med initiativet har Kallas bl.a. fremsat en konkret målsætning om at levere 2 mio. stk. artilleriammunition til Ukraine i 2025. Fra regeringens side mener vi, at målsætningen er en god start, men at Europa kan og bør levere endnu mere på den militære støtte.

Initiativet indeholder også en ambition om at styrke Ukraines forsvarsindustri, herunder at integrere den i den europæiske forsvarsindustrielle base. Det bakker vi fra regeringens side fortsat fuldt op om, ikke mindst fordi der er unik viden og erfaring at hente fra den ukrainske forsvarsindustri, og fordi der er et stort investeringspotentiale for europæiske virksomheder.

Søren Søndergaard (EL): Vi bakker fuldt op om den fælles beslutning om 2 mio. stk. artilleriammunition til Ukraine i 2025. Den slags målsætninger giver dog lidt tics; vi kom mildest talt ikke i mål til tiden, da vi lovede 1 mio. stk. artilleriammunition. Derudover er der ifølge samlenotatet på nuværende tidspunkt kun givet tilsagn om to tredjedele. Der står ikke noget om, hvor meget der er leveret. Hvor meget er der leveret? Og hvad er perspektivet for at få tilsagn om 100 pct.? Det er jo forudsætningen for, at 100 pct. bliver leveret.

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Jeg vil gerne svare i en skriftlig form under fortrolighed. Jeg deler bekymringen. Jeg har selv deltaget i mange møder om, hvordan Europa i højere grad nu får leveret på vores ambitioner. Én ting er at sætte pengene af, noget andet er, at det fysisk bliver leveret til Ukraine. Det er tit det, der er den store udfordring; pengene er på mange punkter sat af, men så mangler der at blive eksekveret på produktionen.

2. Forsvarsparathed

– *Politisk drøftelse*

JOIN (2025) 0120, KOM (2025) 0122, C (2025) 2000

EUU alm. del (20241) – Bilag 166 (udvalgsmødereferat side 18, senest behandlet i EUU 15/11-24)

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Drøftelsen ventes at handle om status på initiativer og arbejdsspor i hvidbogen for europæisk forsvarsparathed frem mod 2030, som blev præsenteret den 19. marts 2025.

I hvidbogen udlægges der en række arbejdsspor for, hvordan Europa kan opnå en øget forsvarsparathed frem mod 2030. Her kan fremhæves, at

- EU's kapabilitetshuller skal lukkes.
- den militære støtte til Ukraine bør fortsættes og øges.
- den forsvarsindustrielle kapacitet bør øges.
- militær mobilitet bør forbedres.
- der er behov for tilvejebringelse af nødvendige forsvarsinvesteringer.

Hvidbogen blev præsenteret som en del af Kommissionens samlede forsvarspakke, der også indeholder forslag til et nyt låneinstrument, SAFE, samt en meddelelse vedrørende en koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul i de finanspolitiske regler. Det er begge forslag, som regeringen bakker op om med henblik på at understøtte en hurtig og effektiv opbygning af Europas forsvarsevne.

I regeringen støtter vi op om ambitionen om en styrket europæisk forsvarsevne, så Europa kan forsvare sig selv senest i 2030. Derfor finder vi det også vigtigt at understrege, at der er behov for, at hvidbogens målsætninger og initiativer hurtigt bliver omsat til konkrete og målbare initiativer. Det er særlig vigtigt, at vi hurtigt sikrer en markant styrkelse af vores produktionskapacitet og forsynings-sikkerhed i Europa, så vi skaber de rette forudsætninger for at lukke de kritiske kapabilitetshuller. Også på europæisk plan er det vigtigt, at vi tænker i hastighed og fleksibilitet, så vi kan opbygge den nødvendige forsvarsparathed i Europa.

Her finder regeringen det særlig vigtigt, at samarbejdet mellem EU og NATO styrkes. NATO er hjørnestenen i europæisk forsvars- og sikkerhedspolitik. Dét, vi gør i EU, skal understøtte NATO.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes, det er rigtig positivt, at det fremgår i samlenotatet, at der skal være en tæt koordination med NATO, også når vi opruster på europæisk plan, så der ikke opstår en modsætning.

Der står i samlenotatet, at Europa skal kunne varetage sin egen sikkerhed. Vi integrerer stadig væk med amerikanerne, så er der behov for det, og hvor realistisk er det?

Jeg synes, det er ærgerligt, at man løser mange af de her ting ved at gøre det mere fleksibelt og mindske reguleringer for at øge konkurrenceevnen. Hoveddiskussionen har handlet om, hvorvidt

man ønsker at øge konkurrencen hurtigere ved at købe produkter fra tredjelande, eller om man ønsker europæisk produktion, som vil være tungere og dyrere. Hvor er vi landet i den diskussion?

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Vi er i en situation, hvor det er meget fornuftigt at tage initiativer til, at Europa kan mere selv. Vi har i alt for mange år været alt for afhængige, fordi vi ikke har haft de rigtige og nødvendige kapaciteter her i Europa. Det er der bred anerkendelse af. Men det betyder ikke, at man kun skal have europæisk producerede varer og kapaciteter; det er både-og, hvilket også er den danske linje i vores oprustning for at skabe større kampkraft i dansk forsvar. Vi ser ikke kun på europæiske løsninger, men vi vil gerne være med til at understøtte europæiske løsninger.

Om det er realistisk at nå i mål i 2030, afhænger af mange forskellige ting. Det har også en forbindelse til de nye styrkemål, som NATO arbejder på nu – de bliver præsenteret i løbet af den næste måneds tid. For mig er tid ikke en luksus, vi har; vi bliver nødt til at bruge alle vores kræfter i Europa på en langt større grad af investeringer i vores forsvarsparethed. Derfor synes jeg, at ambitionen bestemt er realistisk, også når man ser på initiativerne i NATO-kredsen.

Theresa Scavenius (UFG): Vi køber ikke alting i fællesskab, hvad der jo egentlig er den europæiske ambition, hvor man netop integrerer mere, mens vi stadig indkøber selv eller gennem amerikanerne.

Retorikken omkring forsvar ender nogle gange med at være krigsretorik. Det lyder nogle gange, som om det, der skal købes, ikke altid er til forsvar, men også til at føre krig. Er der et skifte nu, hvor vi går fra kun at have forsvarskapabiliteter til også at have noget, der kunne være mere aktivt? Vores interesse er at understøtte, at vi er på forsvarssiden og ikke selv er dem, der øger oprustningen i en aggressiv version, så det fører til, at andre også opruster og vi på den måde ender i en oprustningsspiral, som sjældent har ført til noget godt.

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen): Vi nærmer os noget, der ikke helt er inden for det, der skal diskuteres på rådsmødet, hvilket bliver en mere militærfaglig doktrindiskussion. En af grundene til, at man ønsker afskrækkelse og dermed også offensive kapaciteter, er, at man vil undgå, at nogen angriber en. Hele idéen med NATO er jo, at Rusland skal afskrækkes fra at angribe NATO. Derfor hænger offensive og defensive kapaciteter sammen. Det at have offensive kapaciteter er ikke et problem, for det er med til at holde fred intakt. Men det er også en semantisk diskussion, og jeg tror, at krigen i Ukraine har givet os et andet syn på, hvad der nu er nødvendigt for at bevare en fred i Europa, end bare for 3 år siden.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

L 4. Siden sidst

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 4097 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 22. maj 2025

Rådsmøde 4097 – Bilag 1 (sammenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Alle sager forelægges til orientering.

1. Forslag til forordning om en offentlig brugerflade, der er forbundet til informationssystemet for det indre marked, for erklæringen om udstationering af arbejdstagere og om ændring af forordning nr. (EU) 1024/2012

– *Generel indstilling*

KOM (2024) 0531

KOM (2024) 0531 – KOM (2024) 0531 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer

EUU alm. del (20241) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 20 FO, forhandlingsoplæg forelagt 28/2-25)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Formandskabet går efter generel indstilling for forslaget om en fælles frivillig e-erklæring for udstationering af medarbejdere til et andet EU-land.

I øjeblikket har hvert medlemsland sine egne krav og systemer, når en virksomhed i EU vil udstationere en medarbejder. Det gør det bøvlet for virksomhederne at overskue reglerne. Det vil Kommissionen gøre nemmere med et forslag om at oprette en samlet portal med én fælles formular.

Det er frivilligt at deltage i fælleserklæringen.

Regeringen støtter ambitionen om at reducere administrative byrder for virksomheder ved udstationering af medarbejdere. Men vi vil ikke gå på kompromis med beskyttelsen og rettighederne for arbejdstagere i Danmark. Det er vigtigt, at systemet giver de nødvendige oplysninger for effektiv kontrol, hvis Danmark skal deltage i en fælles e-erklæring.

Da det vil være frivilligt for medlemslandene at bruge en kommende fælles e-erklæring, vil Danmark stemme for forslaget.

Theresa Scavenius (UFG): Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) er bekymret for, at informationssystemet svækker den danske kontrol. Ministeren siger, at de danske regler selvfølgelig skal fastholdes. Hvordan bliver det kombineret? Der står også, at der er delegerede retsakter, som de konkrete forpligtelser kommer til at ligge i. Er der risiko for, at vores regler bliver dereguleret?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi støtter op om formålet med forslaget, nemlig at mindske byrder og bøvler for europæiske virksomheder, når de skal udstationere medarbejdere. Vi mener ikke, at systemet giver de nødvendige oplysninger for effektiv kontrol; vi vil ikke kunne sikre arbejdstageres rettigheder i tilstrækkelig grad. Fra dansk side agter vi derfor ikke at deltage i en fælles e-erklæring. Det er frivilligt at anvende den fælles e-erklæring, og hvis man skal gøre det, kræver det lovgivning i Folketinget.

Ammar Ali (M): Hvad er situationen omkring det blokerende mindretal i Rådet?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi kan ikke sige noget lige nu. Det består indtil videre stadig, men vi må se, hvordan det udvikler sig på rådsmødet.

2. Politisk drøftelse af en styrkelse af konkurrenceevnen gennem mere skræddersyet EU-regulering af traditionelle industrier

– Politisk drøftelse

EU-note (20241) – E 4 (EU-note om Draghirapporten)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): På rådsmødet vil der også være politisk drøftelse af, hvordan konkurrenceevnen for f.eks. stålindustrien, kemikalieindustrien og bilindustrien kan forbedres. Det er ingen hemmelighed, at de industrier aktuelt er udfordrede i Europa. Det fører til nedlukninger af fabrikker og tab af arbejdspladser i mange europæiske lande.

Årsagen til udfordringerne er mange, men blandt de vigtigste er høje energipriser, administrative byrder samt ulige konkurrence fra tredjelande, ikke mindst Kina.

På mødet vil jeg fremhæve, at regeringen bakker op om at styrke industriens konkurrenceevne. Det kræver særlig, at vi får skåret ned på de administrative byrder. Men det er helt centralt for os, at det ikke sker på bekostning af den grønne omstilling – tværtimod; den grønne omstilling er en forudsætning for vores konkurrenceevne og økonomiske sikkerhed på længere sigt.

Theresa Scavenius (UFG): Man kan godt have som politisk ambition at støtte de traditionelle industrier, altså de gamle industrier som kemikalieindustrien, bilindustrien osv. Der står i samlenotatet, at en måde at gøre det på er ved at nedbringe energipriserne – hvordan gør man det? Ministeren siger også, at vi skal fastholde de grønne ambitioner – hvordan gør man det? Typisk er der en modstridende effekt imellem det at sænke energipriserne og fastholde de grønne ambitioner.

Christian Friis Bach (V): Der mangler et nabotjekinstrument, hvor man sammenligner vores regulering med reguleringen i lande uden for EU.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Theresa Scavenius: Der er ikke lighedstegn mellem komplicerede indberetningskrav og flere grønne job. Det er en stopklods, og derfor skal der ryddes op, og vi skal sørge for, at vi fastholder målet, og at vi gør det simplere at komme derhen. Klare konsekvensvurderinger sammen med en betydelig mere erhvervsvenlig orientering af lovgivningen skal gøre, at vi bl.a. kan tiltrække flere investeringer til grøn industriproduktion. Vi vil ikke spænde ben for den grønne omstilling, men forcere den grønne omstilling.

Til Christian Friis Bach: Vores tilgang til regulering nationalt har af og til fokus på nabotjek. Vi implementerer som udgangspunkt ud fra et minimumssynspunkt, og det fortsætter vi med. Konsekvensvurderingerne kan og skal gøre det bedre i fremtiden, også i forhold til lovgivning, der er gennemført. Alle veje til at have sikkerhed for, at det bliver implementeret på en måde, som er til at håndtere for vores erhvervsliv, er vigtige, og der spiller nabotjek en rolle.

I forhold til EU-processen som sådan vil der være store fremskridt, hvis man får konsekvensvurderinger af alle forslag. Jeg tror, der er konsekvensvurderinger ved lige over halvdelen på nuværende tidspunkt. Det er kæmpe lovgivninger, vi taler om, hvor erhvervslivet ikke aner, hvad konsekvenserne er. Det duer ikke, og derfor tager vi fat på det.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren siger, at vi skal lave handlingsplaner for de traditionelle industrier som kemikalie- og bilindustrien – altså de klimamæssigt virkelig tunge industrier – for at

fremme konkurrencen, samtidig med at vi gør det grønt. Spørgsmålet er bare, hvordan vi præcis gør det. Der står bl.a. i samlenotatet, at man kan nedbringe energipriserne, men hvordan gør vi det, uden at det har en klimapolitisk slagside? Hvilke andre værktøjer er der til at fremme det grønne nu, hvor de klimamæssigt tunge industrier skal fremmes samtidig?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Kommissær Dan Jørgensen har fremlagt en meget stor, ambitiøs plan med fokus på energipriser. Der er ingen tvivl om, at der er behov for at få mere stabile energipriser og en mere grøn energiforsyning. Målet med planen er, at der ikke skal være ét molekyle af Putins energiressourcer i EU, og det synes jeg er helt rigtigt at sætte som ambition. Der er masser af politik på bordet fra EU's side, og det er også derfor, at det grønne og det sikkerhedspolitiske går hånd i hånd.

De tungere industrier er udfordret af unfair konkurrence fra kineserne, dumping, svingende energipriser, afhængighed af fossile brændsler fra Øst osv., så der er god grund til at diskutere, hvordan man sikrer, at det, der vel på mange måder kan siges at være rygraden i europæisk industripolitik, bliver ved med at være det. Hvordan klarer de sig, hvordan kan de blive omstillet, og hvordan kan de stå mere konkurrencedygtigt i fremtiden? Jeg synes ikke, det er godt, at den tyske bilindustri annoncerer titusindvis af afskedigelser – det er synd for dem, der taber deres job, og for europæisk bilindustri.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg får ikke svar på, hvordan vi fremmer den gamle fossile industri, samtidig med at vi gør det grønt. Jeg bakker ikke op om linjen. Det er jo kapitalisme, og det er okay; bilindustrien dør, hvis borgerne ikke vil købe deres biler, men hellere vil købe elbiler. Jeg synes ikke, det er statens eller EU's opgave at understøtte gamle industrier.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Et godt eksempel på, at den traditionelle industri omstiller sig, er, at en stor del af kemikalieindustrien bevæger sig ind i biosolutions. Jeg har ikke tal på, hvor mange taler vi alle sammen har holdt om, at vi skal væk fra pesticider og over i bæredygtige løsninger. Der er en kæmpe industri for biosolutions. Hovedproblemet er uigennemsigtige regler og et europæisk marked, som blokeres af langsommelige og forskellige godkendelsesprocedurer – med den konsekvens, at mange af investeringerne inden for biosolutions ikke finder sted i Europa, men i USA, og det koster europæiske arbejdspladser.

3. Politisk drøftelse af bedre regulering med fokus på Rådets rolle

– Politisk drøftelse

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Drøftelsen vil fokusere på, hvordan man kan udforme lovgivning uden byrder for erhvervslivet. Det forventes bl.a. at kunne gøres gennem øget brug af konsekvensanalyser og principper for bedre regulering i hele lovgivningsprocessen.

Regeringen byder drøftelsen velkommen. Den er en del af samarbejdet i trioformandskabet mellem Polen, Danmark og Cypern om at reducere byrder og skabe bedre regulering. For det er en klar prioritet for regeringen at mindske byrderne for erhvervslivet – både i Danmark og i hele EU. Det skal være lettere at drive virksomhed, så man kan bruge tid på sine kerneopgaver, ikke unødvendige formularer. Og her spiller kvaliteten af EU-lovgivning en helt central rolle.

Udarbejdelse af konsekvensanalyser kan være omfattende. Regeringen ser derfor positivt på at udvikle en simplere metode til konsekvensanalyser af Rådets væsentlige ændringsforslag. På den måde kan beslutninger træffes på et oplyst grundlag uden at forsinke processen unødigt.

Endelig ser regeringen digitaliseringsklar lovgivning som en grundsten for at undgå fremtidige byrder for erhvervslivet. Regeringen arbejder derfor for, at EU skal skabe ét fælles datadelings- og rapporteringslandskab i EU, hvor data kan flyde let og enkelt for erhvervslivet.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes, det er en virkelig vigtig dagsorden, og det sidste halve års tid har vi behandlet forslag, hvor der ikke har foreligget konsekvensvurderinger. Det er virkelig utilfredsstillende, og jeg ved, at regeringen har den samme holdning. Hvordan kommer Danmark til at arbejde under formandskabet? Vil vi prioritere det? Der står i samlenotatet, at man arbejder for en simplere metode til konsekvensanalyse. Det har vi egentlig ikke behov for; vi har vel behov for, at vi har et virkelig godt udgangspunkt.

Jeg synes, det er en rigtig god idé også at lave konsekvensanalyser i forbindelse med ændringsforslag. Vi har set, hvordan nogle kompromisforslag ser meget anderledes ud end det oprindelige, så der er det rigtig godt med en opdateret konsekvensanalyse.

Der står også i samlenotatet, at man ønsker en mere erhvervsvenlig regulering. Erhvervsvenligheden skal vel ikke sniges ind her. Det er helt fint, at man fører erhvervsvenlig politik, men bedre regulering handler vel om at have et godt fagligt grundlag at træffe beslutninger ud fra.

Christian Friis Bach (V): I forhold til økonomiske konsekvenser har vi set, at omkostningerne i forbindelse med CSRD (direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering) var langt større for industrien, end man vurderede. Det, man skønnede ville være omkostningerne for hele EU, viste sig at være omkostningerne i Danmark. Kan man gøre noget, så Kommissionen også skal fremlægge, hvad der i værste fald kan blive de samlede omkostninger ved regulering?

Det er godt, hvis vi kan holde Kommissionen fast på nogle meget klare mål. Kommissionen har bl.a. et mål om en reduktion af byrderne for virksomhederne på 25 pct., og 35 pct. for SMV'erne – kommer der en plan for det med klare milepæle?

Jeg vil gerne takke ministeren for det gode engagement i sagen.

Claus Jørgensen (SF): Jeg bakker op om det, Theresa Scavenius siger om konsekvensanalyser. Det er fint, at man kigger på simplificering, men skulle vi ikke bare sørge for, at de bliver lavet? Det må være første skridt. Derudover er det vigtigt, at man sørger for, at man ikke bare gør det simple, men at man også husker at have det grønne med i konsekvensanalyserne.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Theresa Scavenius: Vi har diskuteret bedre regulering flere gange, og vi er ikke uenige om sigtet; der skal ryddes op, hvor der er behov for det, samtidig med at det skal understøtte Europas styrkepositioner, som bl.a. er det grønne. Det er et af formålene med at rydde op i bl.a. CSRD.

Det har overrasket mig, hvor få konsekvensanalyser der rent faktisk laves. Særlig i denne tid er det utifredsstillende. Den lovgivning, vi vedtager i Folketinget, har store konsekvenser for dansk erhvervsliv, så det er helt rimeligt, at de ved, hvad de går ind til. Derfor lægger vi meget vægt på det, og det er bakket op af vores trioformandskab. Jo flere konsekvensanalyser, jo bedre.

Til Christian Friis Bach: CSRD har været et skrækeksempel på, hvordan det ikke skal udvikle sig. Kommissionens oprindelige vurdering af de samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser ved CSRD for hele EU er nu blevet omkostningerne for Danmark. Det går jo ikke.

Til Claus Jørgensen: Vi er helt enige om, at der ikke skal spændes ben for grønne elementer, tværtimod betragter regeringen ikke mindst den grønne industripolitik og den grønne omstilling som en europæisk styrkeposition. Oprydningen handler om, at det skal blive lettere for Europa at tiltrække mere grøn, risikovillig kapital. Det er det, der er udfordringen nu. Meldingerne fra industrien er, at det er helt centralt at få ryddet op i de forskellige afrapporteringer, usikkerheden osv., så vi kan forløse den grønne kapital, som flytter til Kina og USA, hvis ikke vi får ryddet op.

Theresa Scavenius (UFG): Skal jeg forstå det sådan, at ministeren forstår konsekvensanalyser som erhvervsanalyser? Jeg betragter det som en meget bredere analyse, så vi også kender de miljø- og klimapolitiske konsekvenser, socioøkonomiske konsekvenser osv. Det er måske derfor, vi taler lidt forbi hinanden, for vi taler om to forskellige ting. Jeg håber, at vi arbejder for, at vores konsekvensanalyser – og i det hele taget grundlaget for vores lovgivning – gælder det hele. Derudover kan der være forskellige politiske interesser, man vægter, men det skal ikke ned i grundlaget, for så får vi en skævvridning, fordi vi ikke kender konsekvenserne.

En del af hele EU-systemet er også Udvalget for Forskriftskontrol, der netop skal finde ud af, om der er en sammenhæng mellem mål og middel osv., og alt det er vigtigt at prioritere. Kan vi under det danske EU-formandskab forvente, at der ikke kommer nogen forslag igennem uden konsekvensanalyser, fordi Danmark prioriterer det? Hvor meget har Danmark arbejdet for, at både Rådet og Kommissionen skal lave konsekvensanalyser? Ét er at snakke om det her, men arbejder vi også for det i praksis?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): De sidste 15 år har vi diskuteret bedre regulering, men ingen har rigtig gjort noget ved det. Nu sker der noget, og det synes jeg er fint, også i forhold til von der Leyen og hendes målsætninger. Man må give Kommissionen den cadeau, at der virkelig er sat tryk på med konkrete målsætninger. Det står helt klart i de breve, som kommissionsformanden har sendt til de enkelte kommissærer, at deres opgave er at følge op på dagsordenen, og vores forståelse er, at der er meget bred opbakning til det. Det har en generel indflyvning, og det vil sige, at det

handler om bedre lovgivning generelt. Theresa Scavenius og jeg har måske lidt forskellige prioriteter i den sammenhæng, men det er ikke bare et strikt erhvervsspor. Der er også et erhvervsspor, og det er der selvfølgelig i lyset af situationen i Europa i dag. Kommissionen fortjener ros for at sætte meget klare målsætninger og tage fat – det er der behov for. Når man ser på beslutningsstrukturen og de manglende konsekvensvurderinger, er det ikke godt, og det har vi behov for at få sat fokus på. Det er ikke mindst sket med baggrund i en dansk indsats. Vi har lavet et fælles indspark i vores trioformandskab, og det skal vi også drøfte, så der sker noget nu. Opgaven er at fastholde målet for, hvor vi mener Europa skal bevæge sig hen, og så rydde op, digitalisere, simplificere og sørge for, at ikke mindst vores erhvervsliv får bedre muligheder for at tiltrække og forme investeringer, så vi kan fastholde Europa på et grønt og konkurrencedygtigt spor.

4. Horisontal strategi for det indre marked

– *Præsentation*

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): På rådsmødet vil Kommissionen også præsentere sin horisontale strategi for det indre marked. Den skal fastlægge en plan for, hvordan man vil forbedre det indre marked.

Danmark har været blandt de lande, der har støttet op om en ny horisontal strategi for det indre marked. Derfor hilser regeringen præsentationen velkommen.

Et stærkt indre marked er det primære redskab til at sikre EU's velstand og globale indflydelse. Det er motoren for Europas konkurrenceevne. Mange virksomheder oplever at blive mødt af barrierer for varer og tjenesteydelser på det indre marked.

IMF (Den Internationale Valutafond) har beregnet, at nuværende barrierer svarer til en intern told på 44 pct. for varer, hvilket er tre gange så højt, som det er imellem amerikanske delstater. For tjenesteydelser svarer barriererne til en told på hele 110 pct. internt i EU. Det forhindrer virksomhederne i at gøre brug af fordelene ved det indre marked, at kunne skalere og konkurrere globalt.

Det er derfor positivt, at Kommissionen vil gøre op med de hindringer, der gør det svært for virksomheder at udnytte det indre markeds fulde potentiale.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Politisk drøftelse af EU's udbudsdirektiver

– Politisk drøftelse

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): På rådsmødet vil vi også tage hul på en vigtig politisk drøftelse om, hvordan offentlige udbud kan fungere som et værktøj til at understøtte strategiske målsætninger. Drøftelsen skal ses i lyset af, at udbudsdirektiverne i 2026 skal revideres.

Jeg går ind i diskussionen med et klart udgangspunkt: Vi skal forenkle reglerne. I dag består udbudsdirektiverne af 476 artikler fordelt på 907 siders lovtekst. Det er ikke småting. Derudover findes et væld af udbudskrav i andre EU-regler, hvilket spænder ben for virksomhederne.

Vi skal have ryddet op, så de bliver enkle. Samtidig skal udbudsreglerne blive et effektivt redskab til at understøtte f.eks. Europas sikkerhed og konkurrenceevne.

Christian Friis Bach (V): Vi har især et problem med SMV'erne. Er der noget, vi kan gøre, og har ministeren tænkt sig at rejse den problemstilling på rådsmødet?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Udbudsdirektivet har som formål at skabe mere konkurrence. Der er barrierer for, at det fungerer effektivt. Alle dele af vores erhvervsliv skal have bedre adgang til det, herunder også SMV'erne, og det har vi fokus på.

Claus Jørgensen (SF): Det er rigtig godt, at en af målsætningerne er, at udbudsdirektivet skal understøtte bæredygtighed. I samlenotatet står der: »bæredygtighed, forsyningssikkerhed og 'køb europæisk'«. Den 24. april 2025 afholdt jeg konferencen »Fra forbrug til forandring« på Christiansborg, hvor det fremgik, at det offentlige indkøb i Danmark er på 450 mia. kr. om året, og der er lavet en fin strategi for, hvordan det kan blive grønnere. Men Energistyrelsen har lavet en rapport, som viser, at klimaaftrykket fra det offentlige indkøb vil være steget i 2030 i stedet for faldet. På konferencen kom det frem, at det er bøvlet, hvis man som offentlig myndighed skal stille krav om grønne tiltag i udbud, bl.a. fordi der mangler mål for, hvad det grønne offentlige indkøb skal opfylde. I Norge skal man have 30 pct. klima og miljø med i offentlige udbud. Det er godt nok på nationalt plan, men vi skal sikre, at det bliver nemmere at stille grønne krav i udbudsdirektivet, for ellers bliver det rigtig svært at få det offentlige til at gå forrest. Hvis det offentlige går forrest, kan det skubbe på i det private. Man bør sætte nogle reduktionsmål for, hvordan udbuddene skal være med til at sikre, at vi kommer i mål med klimareduktioner, at vi nedbringer kemikalieforbrug, at der lægges flere grønne krav og klimakrav i tildelingskriterier, samt at der kommer endnu større fokus på byggeri og anlæg, som er udfordret, men hvor den største CO₂-udledning finder sted, og hvor vi dermed kan hente de største gevinster.

Henrik Møller (S): Der er lavet en opgørelse, der viser, at de nuværende beløbsgrænser i kommunernes udbudsregler giver forsvindende lidt udbytte i forhold til at skabe større konkurrence. I realiteten giver det mere administration, da der nogle gange ikke er nogen bud på et udbud på grund af beløbsgrænserne. Beløbsgrænserne bør være højere, så man undgår unødvendigt administrativt bøvvl, der ikke skaber den ønskede konkurrence. Undersøgelsen er nogle år gammel, men jeg tror stadig, at kommunerne har ret.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Claus Jørgensen: Nogle mener, at de grønne krav er bøvlede og ikke skal prioriteres, og det er også en del af diskussionen. Vi kommer til at se på det i

forbindelse med revisionen, så vi kan sætte rammerne for, at man lettere kan stille grønne krav i udbud. Der er ingen tvivl om, at det genererer en enorm økonomi, men der er meget mere at hente i forhold til effektiviteten af det indre marked, hvis man virkelig vil.

Til Henrik Møller: Vi er opmærksomme på beløbsgrænserne i den videre diskussion om udbudsreglerne. Det handler om at kigge på, hvordan den her motor kan bruges til at få mere handel og mere konkurrence, men det skal gøres på en måde, så det er enkelt og ligetil at håndtere.

Claus Jørgensen (SF): Noget, der kunne gøre det nemmere at stille krav, er at give lov til at sige, at vi vil have miljømærkede produkter og services. Som det er nu, skal man tillade, at nogle melder ind uden at have miljømærket, og så skal man bruge tid på at forholde sig til dokumentationen.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Der er mange elementer i spil, og der kan stilles mange krav på udbudsområdet, men slagretningen har vi forsøgt at tegne her.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

a) Orientering om Kommissionens sektorhandlingsplan for bil og stål/metalsektoren

KOM (2025) 0095, KOM (2025) 0125

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg vil orientere om to nye industrielle handlingsplaner, som Kommissionen har offentliggjort i marts 2025. Den første handler om den europæiske bilindustri, og den anden om stål- og metalsektoren. Sektorerne er udvalgt ud fra deres strategiske betydning for europæisk økonomi.

Handlingsplanerne skal ses i lyset af deres udfordringer, bl.a. i forhold til den grønne og digitale omstilling. Planerne indeholder ikke egentlig lovgivning, men sætter rammen for, hvordan man vil arbejde med at styrke sektorernes konkurrenceevne og modstandsdygtighed.

Regeringen hilser handlingsplanerne velkommen.

Jeg forventer, at vi vil se flere initiativer fra Kommissionen i den kommende tid, der er målrettet specifikke sektorer, bl.a. kemikalieindustrien. Det er et led i indsatsen for at styrke europæisk konkurrenceevne og økonomisk sikkerhed.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 7. Måleinstrumentdirektivet

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2024) 0561

KOM (2024) 0561 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2024) 0561 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)

KOM (2024) 0561 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Direktivet indeholder regler, der sikrer, at måleinstrumenter er nøjagtige. Det gælder f.eks. benzinpumper, taxametre og målere til el, vand, varme og gas.

Forslaget skal opdatere og tilføje en række nye bilag til direktivet, så nye typer af måleinstrumenter bliver omfattet. Det er for at tage højde for den teknologiske udvikling og nye produkter, der er kommet til, siden direktivet blev vedtaget i 2014. Det gælder bl.a. ladestandere til elbiler og standere til komprimeret gas. Det vil fremme den grønne omstilling.

Regeringen støtter forslaget, som understøtter den grønne og digitale omstilling. Forslaget harmoniserer regulering af måleinstrumenter på det indre marked. Samtidig skal forslaget ikke medføre uforholdsmæssige byrder for virksomheder.

FO Regeringen

- støtter forslaget og dets formål om at sikre harmoniserede krav til måleinstrumenter og fremskynde den grønne og digitale omstilling.
- lægger stor vægt på, at forslaget skal være teknologisk neutralt og fleksibelt.
- lægger stor vægt på, at forslaget skal styrke nøjagtigheden og pålideligheden af nye måleinstrumenter.
- lægger stor vægt på, at forslaget skal minimere byrder for virksomheder og offentlige myndigheder.
- lægger vægt på, at forslaget indeholder krav til forsyningsudstyr til elektriske køretøjer og målesystemer til komprimeret gas.
- lægger vægt på, at der indføres krav til intelligente målere, der kan indsamle og dele data digitalt.

Theresa Scavenius (UFG): Refererer det sidste punkt i forhandlingsoplægget til det, som nævnes som et problem i nogle af høringssvarene, nemlig at kravet ikke er godt nok i forhold til ladestandere?

»Nye gasser« bliver nævnt i samlenotatet. Hvad betyder det? Og hvad betyder »teknologisk neutralitet« i denne sammenhæng?

Christian Friis Bach (V): Jeg er en af dem, der har haft berøring med direktivet, da jeg har indkøbt måleinstrumenter til min virksomhed, og det er altså unødigt bureaukratisk. Derfor vil jeg bede ministeren om at lægge vægt på byrdereduktion, især i forhold til små og mellemstore virksomheder.

Brigitte Klinskov Jerkel (KF): Høringssvarene er generelt positive, men Dansk e-Mobilitet og Energinet peger på, at direktivets bestemmelser om, at målesystemet i ladebokse ikke må bruges til forbrugsmåling, er problematiske. Det betyder ifølge Dansk e-Mobilitet, at der skal indkøres særligt tilpassede ladebokse, som må forventes at være dyrere. Det fremgår ikke umiddelbart af regeringens holdning, om man har taget højde for denne kritik – er regeringen enig i kritikken?

Sascha Faxe (ALT): Hvordan forholder regeringen sig til, at Dansk e-Mobilitet og Energinet fremhæver, at målesystemerne i ladebokse ikke må bruges til forbrugsmåling?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Brigitte Klinskov Jerkel og Sascha Faxe: Regeringen er i princippet ikke imod, at målesystemet i ladestandere bør kunne bruges til forbrugsmåling, men der er nogle teknologiske udfordringer. Der er forskellige tekniske krav til måleinstrumenter i ladestandere og måleinstrumenter til forbrugsmåling. Der er tale om to forskellige typer af måleinstrumenter, der har forskellige funktionaliteter. De forskellige teknologiske krav og funktionaliteter sikrer, at måleinstrumenterne er mere korrekte og nøjagtige til deres specifikke anvendelsesområde. Derfor kan måleinstrumenter i ladestandere ikke bruges til forbrugsmåling. De to typer af måleinstrumenter kan således ikke nøjagtigt supplere hinandens funktionaliteter.

Til Theresa Scavenius: Dansk Industri efterspørger et digitalt produktpas i deres høringssvar. Forslaget er en målrettet teknisk revision af direktivet for at opdatere det til nye typer af måleinstrumenter. Omfanget af ændringerne er relativt snævre, og man ændrer ikke på opbygningen af direktivet, ej heller på markedsovervågningsforordningen. Derfor kan man ikke indføre et digitalt produktpas i denne del af forslaget. Kommissionen arbejder på at evaluere hele direktivet, hvorfor det måske på et senere tidspunkt kan være relevant at tage en bredere diskussion om det.

Til Christian Friis Bach: Også her er det et mål at mindske byrderne for virksomhederne. Det skal først og fremmest være let for virksomhederne at forholde sig til det, bl.a. ved at man kun skal forholde sig til ét regelsæt. Ligesom i andre sammenhænge er der også et spørgsmål om overgangsperioder for ændringerne, og derfor skal de være så enkle at håndtere for virksomhederne som overhovedet muligt.

Ammar Ali (M): Vil regeringen arbejde for, at måleinstrumenter, der opfylder kravene i én medlemsstat, automatisk anerkendes i andre lande, f.eks. via en digital dokumentationsordning?

Theresa Scavenius (UFG): Mit spørgsmål handlede ikke om et digitalt produktpas, men om det, der står i samlenotatet om, at der bliver øget brug af nye gaskvaliteter og nye gasser i husholdninger generelt. Hvilke nye typer af gasser og nye gaskvaliteter taler vi om?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Ammar Ali: Det er hele formålet med øvelsen at gøre det mere grænseoverskridende.

Til Theresa Scavenius: Det er både CNG (komprimeret naturgas) og brintdrivmidler, man skal kunne bruge i denne sammenhæng.

Ammar Ali (M): Fordi det er et direktiv, kan det blive implementeret forskelligt i medlemslandene; nogle lande vil være strengere end andre. Hvis der er forskelle i implementeringen, hvordan vil man så sikre, at man kan bruge måleinstrumenter i forskellige medlemslande uden at skulle tilpasse sig?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Implementeringen skal følge direktivets regler.

Ammar Ali (M): Hvis nogle lande laver strengere regler end direktivet, kan produkter skulle efterleve forskellige regler i forskellige medlemslande. Kan man være sikker på, at måleinstrumenter anerkendes i alle medlemslandene, hvis man opfylder reglerne i ét medlemsland?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Hvis man følger direktivet, er det grundlaget for, at det anerkendes på tværs af medlemslandenes grænser. Et direktiv er en fælles regulering, så hvis man følger det, er der garanti for, at det bliver anerkendt.

Formanden (Brigitte Klinskov Jerkel): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen har ytret sig imod det.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 4096 (udenrigsanliggender) den 20. maj 2025

Rådsmøde 4096 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 454 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg forelægger punktet på vegne af udenrigsministeren. Punktet forelægges til orientering.

1. Ruslands aggression mod Ukraine

– *Politisk drøftelse*

EUU alm. del (20241) – Bilag 441 (udvalgsmødereferat side 3, senest behandlet i EUU 11/4-25)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Efter alt at dømme befinder vi os på et afgørende tidspunkt i krigen.

Sidste fredag deltog jeg på vegne af udenrigsministeren i et uformelt rådsmøde i Ukraine, hvor vi markerede vores fortsatte støtte, mens Putin pompøst markerede 80-året for sejrsdagen over Nazityskland med deltagelse af stats- og regeringsledere fra bl.a. Kina, Brasilien og Egypten på Den Røde Plads i Moskva.

På mødet deltog jeg i en underskriftsceremoni til markering af overførslen af en ny tranche til indkøb af våben til Ukraine, finansieret af ekstraordinære indtægter fra de immobiliserede russiske centralbanksaktiver. Heraf skal Danmark udmønte over 6 mia. kr. til donationer via den ukrainske forsvarsindustri på vegne af EU i 2025 gennem den såkaldte danske model.

På et ministermøde senere på dagen blev der herudover opnået enighed om at nedsætte et særtribunal til at retsforfølge det russiske lederskab for aggressionsforbrydelserne i Ukraine.

På det kommende rådsmøde ventes der bl.a. at blive taget bestik af den seneste status på forhandlingsprocessen. Overordnet synes der at være skabt en ny dynamik siden samtalen mellem Zelenskyj og Trump i Vatikanet den 26. april 2025 og indgåelsen af mineralaftalen mellem USA og Ukraine den 30. april 2025. Og Washingtons tiltagende frustration over manglende fremskridt i forhandlingerne er bl.a. kommet til udtryk i en skærpet retorik over for Rusland.

Det oplevede vi f.eks. på det seneste møde om Ukraine i FN's Sikkerhedsråd den 29. og 30. april 2025, hvor der var en mere konkret drøftelse af våbenhvilespørgsmålet og fredsbestræbelserne. Her lagde amerikanerne skylden på Rusland for at have eskaleret krigen og dermed forringet udsigterne til et gennembrud i fredsforhandlingerne. De understregede dog også, at ansvaret for at få afsluttet krigen ligger hos begge parter.

Samtidig så vi, at der under besøget fra Macron, Starmer og Merz i Kyiv i sidste weekend fra ukrainsk og europæisk side især blev arbejdet målrettet på – med amerikansk støtte – at øge presset på Rusland for at indgå en fuld og ubetinget 30-dages våbenhvile som et første skridt mod en egentlig fredsftale – et forslag, som Rusland fortsat ikke lader til at imødekomme. På trods af at Zelenskyj i løbet af ugen tydeligt meddelte, at han var klar til at møde Putin personligt, mødte Putin

ikke op til forhandlinger i Istanbul i går. Det er fortsat uklart, om en russisk og en ukrainsk delegation på lavere niveau vil mødes i dag.

Vi har fortsat ingen indikationer på, at Rusland skulle være villig til at slække på sine oprindelige maksimalistiske krav. Derfor er det vigtigt, at vi fra europæisk og amerikansk side arbejder sammen om at øge presset på Rusland. Og vi skal fortsætte arbejdet med at fastholde det amerikanske engagement. Vi har for kort tid siden set en amerikansk administration, der truede med at stoppe sin involvering, hvis man ikke så fremgang i forhandlingerne. Situationen kan dermed hurtigt ændre sig. Regeringens linje er derfor fortsat, at vi fra europæisk side skal bidrage til at bringe Ukraine i den stærkest mulige forhandlingsposition.

I forlængelse heraf vil der på rådsmødet forventelig være fokus på, hvordan EU kan bidrage til sikkerhedsgarantier til Ukraine, f.eks. gennem EU's nuværende militære og civile missioner til støtte for Ukraine og ved at styrke integrationen af Ukraines forsvarsindustri i den europæiske. Fra regeringens side er vi åbne for at se på missionernes mandater. Vi er også åbne over for at se på et potentielt bidrag til en eventuel europæisk militær tilstedeværelse i Ukraine, når den nødvendige ramme er på plads og betingelserne er de rette efter indgåelse af en våbenhvile eller en fredsaf-tale.

Endelig forventes det, at man på rådsmødet vedtager den 17. sanktionspakke, hvilket bidrager til at øge presset på Rusland.

Theresa Scavenius (UFG): Det er en rigtig afgørende fase, så det er spændende, hvor det hele lander. Forhåbentlig lander det godt snart. Men jeg synes, det er ærgerligt, at vi fra dansk og europæisk side siger, at vi kun vil bidrage ved at sætte Ukraine i den bedste forhandlingsposition, for det betyder jo, at det har den offensive karakter, der måske kan gøre, at fredsforhandlingerne trækker ud, og at det bliver meget vanskeligere, fordi der ikke er en balance i det. Det vil jeg bare opfordre ministeren til at tænke over.

Den danske model bliver nævnt som noget, vi alle sammen ved hvad er. Forsvarsministeren nævnte det også på et møde i går. Vil ministeren ikke forklare, hvad den danske model er i forhold til Ukraine?

Sascha Faxe (ALT): Kan vi få noget mere at vide om den 17. sanktionspakke? Hvilke konsekvenser vil den have, både for Rusland og i praksis i Danmark?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Theresa Scavenius bryder sig ikke om retorikken om, at vi skal stille Ukraine i den stærkest mulige position forud for fredsforhandlinger, må man forstå. Nu tror jeg, det er vigtigt, vi lige trækker vejret. Jeg har hørt andre sige det samme om, at man skal sørge for, at Ukraine ikke står i den stærkest mulige situation forud for fredsforhandlinger. Jeg ved ikke, om du ved, hvem der siger det, men det er russerne. Hvis man gerne vil have, at Ukraine skal blive et frit land, skal de stå stærkest muligt i de forhåbentlig snart kommende fredsforhandlinger. Ukraines kamp for frihed er vores kamp for frihed. Det er derfor, vi støtter og har støttet dem. Det er derfor, vi er gået forrest. Det er komplet uacceptabelt, at en diktator kan sidde i Kreml og betragte landene uden for sit lands grænser som et tag selv-bord. Derfor er det her meget principielt. En indgang til, hvordan det skal håndteres, er, at vi fortsætter med at sikre, at Ukraine står så stærkt som

overhovedet muligt i de fredsforhandlinger, der forhåbentlig snart kommer. Det overrasker mig, at man kan mene andet. Men det må man selv forsvare.

Den danske model er en direkte udmøntning af det, nemlig at vi med penge støtter opbygning af ukrainsk forsvar i Ukraine. Den forsvarsteknologiske udvikling er i øjeblikket i Ukraine. Derfor er det helt rigtigt at gøre det. Teknologien skifter meget hurtigt ved fronten, og vil man stille Ukraine i den stærkest og bedst mulige situation nu, handler det om at støtte dem der – og massivt. Jeg har lige været i Ukraine på vegne af udenrigsministeren. Man kan populært sagt ikke gå to skridt dernede, uden at den danske model bliver rost. Danmark har vist sig som et land, der har prioriteret målrettet støtte til ukrainsk forsvar. Det er også der, man skal se det skulderklap, som vi får via EU ved den underskriftsceremoni, jeg omtalte; vi bliver dem, der skal fordele de 6 mia. kr. Det suverænt største af de beløb, der var givet til underskriverne, går til Danmark. Så det er den danske model, og de er utrolig glade for det, for vi viser, at vi igen går forrest. Det er meget, meget vigtigt, og jeg mener godt, vi kan tillade os at være stolte over det, vi gør. Og vi kan i særlig grad tillade os at være stolte over, at vi som et lille land er dem, som får den suverænt største andel af de penge, der i første omgang er blevet frigivet til støtte i ukrainsk forsvarsindustri.

Til Sascha Faxe: Hvad angår den 17. sanktionspakke, er det fortroligt indtil vedtagelse, men man tager bl.a. fat på antallet af skyggeflådeskibe. Det har en bro over til Erhvervsministeriet. Det er meget vigtigt, for skyggeflåden er med til at finansiere Putins krigsmaskine i Ukraine. Derfor er det godt, at der kommer flere skibe på den liste, som man så kan sanktionere. Vi har med både indgangen og udgangen fra Østersøen et særligt ansvar for det, og det efterlever vi også ganske godt.

Alex Ahrendtsen (DF): Jeg er meget enig med ministeren vedrørende Ukraine.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er interesseret i, at vi i forhold til Ukraine kigger på tabstallene. Hvor mange flere ukrainere skal dø på fronten, før vi bidrager til, at der sker en hurtigere fred? Den nuværende logik om, at man skal opruste mest muligt og køre mest muligt på, indtil der kan opstå nogle forhandlinger, kommer med en stor pris. Jeg synes, det er rigtig positivt, at der både fra EU's, amerikanernes og ukrainsk side er interesse i, at der kommer fredsforhandlinger. Og man kan sagtens køre dobbeltpositioner, hvor det ikke handler om at lægge det hele ned. Jeg forstår ikke, hvorfor vi ikke også kan det fra dansk side.

Jeg vil slet ikke gå ind på præmisserne, som erhvervsministeren prøver at lægge op i den her debat. Vi har lige snakket med forsvarsministeren, og han siger, at vi i stigende grad også har en offensiv oprustning. Det synes jeg er meget, meget farligt. Det skaber en oprustning og en konflikt. Vi skal i højere grad også køre en mere dobbelt strategi, hvor vi selvfølgelig både har noget forsvar, men hvor vi også har det stærke forhandlingsspor, som både fra dansk og europæisk side selvfølgelig skal være det, vi står stærkest på. Men jeg kan jeg høre, vi er uenige om det.

Søren Søndergaard (EL): Vi støtter fuldstændig regeringens position omkring at stille Ukraine så stærkt som muligt i de fredsforhandlinger – som selvfølgelig kommer på et eller andet tidspunkt – og alle de initiativer, der tages i den forbindelse. Det gør vi selvfølgelig også, fordi det er det, Ukraine ønsker. Det er ikke os, der ofrer liv i Ukraine. Ukraine beder os om hjælp, og den hjælp skal vi give. For giver vi ikke den hjælp, accepterer vi, at folkeretten bliver brudt. Og det er noget af det sidste, vi kan risikere – at folkeretten bliver brudt, uden at der bliver sagt klart fra.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Theresa Scavenius: Jeg mener, at Ukraine er ukrainernes land. Hvis man lytter til, hvad Putin siger, vil han udradere Ukraine. Han mener, at ukrainsk kultur og tradition ikke hører til. Du kan læse alle hans taler. Og hvis vi siger nu – som nogle mente, da vi lavede udvidelsen af EU og NATO – at der skal være en sikkerhedszone ned igennem Europa, så pleaser man Putin. Det er ukrainerne, som bestemmer over deres eget land. Det er ikke os; det er ikke mig; det er ikke dig. De afgør deres egen fremtid.

Vi står skulder ved skulder med ukrainerne, fordi vi vil have et Europa, hvor folk selv bestemmer, og hvor tyranner og magt ikke er ret. Jeg beklager at måtte sige det så hårdt, men når man siger, at man skal passe på med at stille ukrainerne i en position forud for forhandlingerne, hvor de står så stærkt som overhovedet muligt, så er det at give efter for det. Det er jo ikke, fordi Putin synes, der skal forhandles. Mig bekendt har Zelenskyj været i Tyrkiet i 2 dage nu, uden at Putin er dukket op, selv om det var ham, der foreslog, at der skulle være forhandlinger. Så jeg ved ikke, hvad det er for et verdensbillede, der florerer. Det er i hvert fald ikke et, jeg kan se mig selv i. Man kan også høre, at det ikke er noget, ukrainerne kan se sig selv i.

Under den tur, jeg var på, havde jeg desværre igen mulighed for at gå blandt ukrainske flag på kirkegårde, som markerer tabte ukrainere ved fronten. I hver eneste by er der de kirkegårde. De ofrer sig for Europa. Så skal man da ikke sige her, at vi skal give efter, og at vi ikke skal sørge for, at de står i en så stærk position som overhovedet muligt. Jeg er fundamentalt uenig. Det håber jeg du kan høre. Vi skal stå forrest her, og vi skal hjælpe dem. Og vi skal sørge for, at det Europa, vi har kæmpet for i andre sammenhænge, ikke giver efter for Putin. Vi skal ikke ende med det, som var Ruslands interesse efter Berlinmurens fald og efter NATO's udvidelse, nemlig en sikkerhedszone i Europa.

Vi kan ikke acceptere, at Putin kan sidde i Kreml og diktere og betragte landene omkring sig som et tag selv-bord, som han kan invadere efter forgodtbefindende. Det er et fundamentalt brud på de regler, normer og værdier, vi har kæmpet for. Hvis man siger her, at nu skal ukrainerne også lige passe lidt på, nu må de også lige forstå, at der skal findes en fred, osv., så er man inde på det spor. Jeg beklager at måtte sige det, men den retorik føres ét sted. Det var det, de i sidste uge holdt taler om på Den Røde Plads, mens vi andre stod og markerede – endnu en gang desværre – alt for mange tab på ukrainsk side.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg vil lige korrigere det, ministeren siger, hvor han forsøger at misrepræsentere min position. Jeg repræsenterer en tredje position. Vi skal støtte Ukraine. Vi skal ikke stille lige så mange krav; vi skal ikke have så mange økonomiske præmisser til vores støtte. Og derudover handler det om at støtte dem i et fredsforhandlingsspor, som tydeligt er det, de også selv gerne vil. Det handler om at køre det dobbelte spor; det handler ikke om at gå andres ærinder.

Det er lidt uacceptabelt for den her type udvalgsmøder, at vi skal misrepræsentere hinandens positioner så meget, for så kan vi jo ikke have en ordentlig dialog. Jeg appellerer bare til, at vi understøtter de nuværende fredsforhandlingsprocesser og netop ikke er meget offensive og maksimalistiske i vores tilgang, så der kun er en konfrontatorisk linje. Jeg kan ikke genkende mig i alt det, ministeren sagde om min position.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Man kan ikke tale med to tunger i den her sag, og det er det, du gør. Der er kun én vej, og det er at støtte ukrainerne skulder ved skulder – uanset om man kan lide det eller ej.

2. Situationen i Mellemøsten

– Politisk drøftelse

EUU alm. del (20241) – Bilag 441 (udvalgsmødereferat side 5, senest behandlet i EUU 11/4-25)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Hovedfokus ventes at være udviklingen i Gaza og Syrien.

Den 4. maj 2025 godkendte det israelske sikkerhedskabinet en intensiveret militæroffensiv i Gaza for dels at befri de tilbageværende israelske gidsler, dels at eliminere Hamas' militære kapacitet. Det sker på et tidspunkt, hvor den humanitære adgang har været blokeret af Israel i månedsvis, og hvor de civile lider enormt under blokaden og de fortsatte kamphandlinger.

Fra regeringens side ser vi med største alvor på Israels ageren i Gaza og de israelske udmeldinger. Udenrigsministeren har taget kraftig afstand herfra. Det var også den helt gennemgående holdning, da EU's udenrigsministre diskuterede sagen med den britiske udenrigsminister under det uformelle rådsmøde i Polen i sidste uge. Her var der bred efterspørgsel på øget pres på Israel – ikke mindst i forhold til den humanitære adgang. Derudover var EU-landene enige om, at skridt i retning af at flytte grænser og ændre befolkningens sammensætning i Gaza ganske enkelt er uacceptable.

I de seneste dage har præsident Trump besøgt Saudi-Arabien, Qatar og De Forenede Arabiske Emirater. Det har vakt håb om en ny dynamik og om, at der nu igen vil komme bevægelse i forhandlingerne om en våbenhvile.

Fra dansk side støtter vi som bekendt, at EU presser på for, at parterne vender tilbage til en våbenhvile, at gidslerne frigives, at blokaden ophæves, og at der tillades fri og uhindret passage for nødhjælp til civilbefolkningen i overensstemmelse med de humanitære principper og den humanitære folkeret. FN og samtlige ngo'er i Gaza har afvist Israels plan for en ny mekanisme for distribuering af nødhjælp i Gaza, fordi den vurderes at være i strid med de humanitære principper.

Herudover lægger vi vægt på, at EU bidrager til at understøtte en fremtidig tostatsløsning, herunder gennem støtte til det palæstinensiske selvstyres reformproces. Fra dansk side støtter vi også sanktioner mod personer, der underminerer en tostatsløsning, herunder gennem bosættervold og bosættelser på Vestbredden.

Som nævnt forventes der også at være fokus på Syrien, hvor situationen fortsat er skrøbelig. Senest har vi i starten af maj 2025 set en opblussen af spændinger i drusiskdominerede områder og israelske luftangreb nær hovedstaden, Damaskus. Det er en bekymrende udvikling, da et sikkert og stabilt Syrien er i alles interesse. Det gælder ikke mindst i en tid med stor uro i regionen.

Derfor er Syrien fortsat højt prioriteret i EU, hvor der er generel opbakning til at støtte op om en inklusiv politisk transition, økonomisk genrejsning, genopbygning samt sikring af overgangsretfærdighed.

Den syriske udenrigsminister, Assad al-Shabani, deltog i det seneste møde om Syrien i FN's Sikkerhedsråd i april 2025. Her udtrykte han stærk vilje til at samarbejde med det internationale samfund om at stabilisere Syrien og understregede nødvendigheden af omfattende sanktionsløft for at fremme genopbygning. Det er et tema, der også ventes at blive drøftet på rådsmødet – ikke mindst efter præsident Trumps udmelding den 13. maj 2025 om et fuldt amerikansk sanktionsløft over for Syrien, om end vi endnu ikke kender alle detaljerne. Fra dansk side støtter vi fortsat op om yderligere lempelser af EU's sanktioner, som selvfølgelig skal være reversible, så vi kan gå tilbage, hvis udviklingen i Syrien går i den forkerte retning.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes, det er meget problematisk, at man bliver ved med at retfærdiggøre de store offensiver i Gaza, som om det handler om nogle legitime politiske mål i forhold til at eliminere Hamas eller tilbagebringe gidsler. Vi er jo alle sammen enige om, at det her er krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskerettigheder og humanitære katastrofer, der bliver skabt af Israel. Og så er det endnu mere provokerende, at man siger, at det handler om, at vi fremmer en tostatsløsning. Det er slet ikke det, der er brug for lige nu. Lige nu er der brug for en humanitær indsats, og at man – både fra dansk og europæisk side – bidrager til, at Israel stopper de offensiver og selvfølgelig åbner grænserne osv. Jeg synes, det er problematisk, at vi fastholder den her logik, hvor vi ikke rigtig opdaterer os på, hvad der faktisk foregår lige nu i Gaza.

Sascha Faxe (ALT): I forhold til situationen i Gaza er det glædeligt, at der er en enighed om at øge presset, men hvor langt vil man gå? Som jeg har forstået det, har Nederlandene taget initiativ til, at man skal behandle associeringsaftalen med Israel på rådsmødet på tirsdag, og der er efterhånden bredt på tværs af EU en interesse i at støtte det. Vil man fra Danmarks side sige, at vi gerne vil støtte den revision af associeringsaftalen, som Nederlandene tager initiativ til? For det vil i min optik være vejen til de facto at lave de nødvendige sanktioner. Med EU som den største aftagergruppe på eksport fra Israel vil det være en meget vigtig økonomisk pression at kunne lægge på Israel.

Søren Søndergaard (EL): Associeringsaftalen bygger på nogle ganske bestemte værdier; det fremgår helt tydeligt af den. Man kan diskutere, om det at tage en befolkning som gidsler ved at sulte dem siden 2. marts – det er foreløbig næsten 2½ måned – er et folkemord, men man kan ikke diskutere, om det er en krigsforbrydelse; det er fuldstændig åbenlyst. Hvornår har man tænkt sig at kigge på den associeringsaftale?

Nu kan jeg forstå på præsident Trump, at den islamistiske terrorist fra al-Qaeda Abu Mohammed al-Jolani er en »great guy« og virkelig fin fyr, som man kan stole på. Det er ret fantastisk at se, hvordan Trump kan udnævne en al-Qaeda-terrorist til det niveau. Det rejser spørgsmålet om, hvordan man fordeler nødhjælpen i Syrien. For Syrien er jo stadig væk opdelt, og man ophæver sanktioner, bl.a. med at få nødhjælp ind. Vil man sikre, at der kommer lige så meget nødhjælp ind til de dele, der regeres af SDF (Syriens Demokratiske Styrker) – det vil sige folk, der kæmpede sammen med os mod Islamisk Stat – som man vil give til de områder, der ledes af en, som kæmpede som repræsentant for islamisterne i Syrien?

Ammar Ali (M): Jeg synes, det er rigtig positivt, at regeringen bakker op om en våbenhvile, for det er der hårdt brug for, og det næste skridt er jo, at nødhjælpsorganisationerne får fuld og uhindret adgang. Så det er supervigtigt, at vi bliver ved med at bakke op omkring den agenda.

Det her drejer sig også om vores troværdighed – at vi lever op til de forpligtelser, vi har helt generelt, både i forhold til folkeret og international lov, og at der også er en sammenhæng med, hvordan vi i øvrigt agerer i EU-regi, og også mere bredt. Vi taler meget om det, og der er meget fokus, men hvordan kan vi handle? Hvilke muligheder har Danmark som land? Og er der nogle steder, hvor man i EU-regi kan gøre noget mere konkret for at opnå det, jeg lige skitserede – først og fremmest, at der kommer våbenhvile samt uhindret og fuld adgang til nødhjælpsorganisationerne?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Theresa Scavenius: Udenrigsministeriets og udenrigsministerens indsats er stærkt fokuseret på den humanitære indsats. Det, der finder sted, er utilfredsstillende. Derfor bliver der sat ind på forskellige fronter over for det også.

Flere af jer spurgte til ambitionsniveauet, og hvad Danmark gør i forhold til Mellemøsten. Der er høj aktivitet – bare i de seneste uger har vi sammen med ligesindede lande forsøgt at lægge et øget pres på Israel relateret til den totale blokade af Gaza, og det er forventningen, at det spørgsmål kommer til at fylde i drøftelserne på det kommende rådsmøde. I Sikkerhedsrådet stod Danmark bag en hasteindkaldelse, som også foranledigede en drøftelse af spørgsmålet. Vi har også gentagne gange i EU-regi opfordret Israel til at genoptage det, som er det centrale: uhindret levering af humanitær nødhjælp til Gaza. Det er sket ved forskellige initiativer, og vi vil selvfølgelig fortsat presse på for uhindret og sikker humanitær adgang til Gaza. Det gælder bilateralt, Danmark-Israel-relationen, men det gælder også igennem EU og selvfølgelig i FN.

Til Sascha Faxe og Søren Søndergaard: Hvad angår revisionen af associeringsaftalen, vælger vi fra dansk side for nærværende at lægge vægt på den kritiske dialog og fokusere på de tiltag, der kan skabes enighed om i EU. Det er ikke noget, vi er imod, men vi lægger vægt på processen på det grundlag internt i EU.

Til Søren Søndergaard: Nødhjælpen i Syrien fordeles ikke efter en nøgle. Men vi giver også støtte i det nordøstlige Syrien, hvor der bestemt er behov for det. SDF, som støttes af USA, kontrollerer jo en stor del af det nordøstlige Syrien og er også en meget vigtig samarbejdspartner for Vesten i øvrigt.

Alex Ahrendtsen (DF): Jeg synes, der er begyndt at brede sig en lidt ubehagelig stemning, ikke bare her, men i Folketinget, når vi taler om Israel og jøderne – en stemme, som man tidligere har mærket i historien. Det er jeg oprigtigt ked af. Jeg synes også, regeringen af og til mister balancen lidt.

Vi er alle enige om, at det er synd for børnene i den konflikt. Det er forfærdeligt, hvad de bliver udsat for. Men vi glemmer, at Israel er en demokratisk stat, der er blevet angrebet, og den demokratiske stat forsøger at forsvare sig. Den står med ryggen mod muren omgivet af barbariske regimer og af en befolkning, som oftest hader jøderne. Bl.a. udspringer det af Koranen og deres tro. Det er en gammel konflikt, der har stået på meget længe dernede. Det er en ekstremt kompliceret konflikt, og der er ikke nogen nemme løsninger – heller ikke for Israel. Hvis de ikke forsvare sig, ved vi, hvordan det går. Hvis de forsvare sig, bliver der begået overgreb. Det er valget mellem pest og kolera.

Hvor stiller det så Danmark? Danmark er en demokratisk stat, og traditionelt har vi altid støttet Israel. Den støtte er begyndt at vakle i disse år. Det er jeg oprigtigt ked af. Jeg vil opfordre regeringen

til at støtte Israel. Det er en demokratisk stat, der forsøger at forsvare sig. Ja, der bliver begået fejl; det er der ingen tvivl om. Ja, det er grusomt, hvad der foregår. Men i sidste ende er det Hamas, der kan afslutte konflikten. De kan udlevere alle gidslerne, nedlægge våbnene og indføre demokrati. Da de vandt regeringsmagten, aflyste de demokratiet. Jeg ser ikke andre muligheder for Danmark end stadig væk at støtte Israel – og selvfølgelig have en konstruktiv dialog, for vi er venner med dem. Vi er ikke venner med Hamas.

Theresa Scavenius (UFG): Det er ikke fejl, der sker i Gaza – det er systematiske overgreb og systematiske krigsforbrydelser. Det er vigtigt at have det perspektiv med.

Søren Søndergaard (EL): Er ministeren enig i, at systematisk udsultning af en hel befolkning, inklusive børn, siden den 2. marts – altså i over 2½ måneder – i henhold til international lov er en krigsforbrydelse? Det er et brud på krigens love. Er ministeren enig i det?

I forlængelse af svaret fra ministeren: Problemet er, at den nødhjælp, der er gået gennem Syrien fra de internationale nødhjælpsorganisationer, som bl.a. har været finansieret af Danmark, er kun i et meget begrænset omfang kommet til det nordlige Syrien, eller til de 40 pct. af Syrien, som er kontrolleret af de antiislamistiske kræfter i SDF. Det er blevet holdt tilbage af det syriske regime. Selv den nødhjælp, som har fået lov at komme igennem, er blevet holdt tilbage. Når man nu åbner op for, at mere nødhjælp kan komme ind, vil ministeren så sikre, at i hvert fald noget, der svarer til den andel, man kontrollerer af landet, rent faktisk kommer til det nordlige Syrien? Jeg er udmærket godt klar over, at der er mindre hjælpeprojekter, men vil man arbejde for det? Ellers synes jeg, det bliver meget skævt og til fordel for Abu Mohammed al-Jolani – altså en islamistisk terrorist, som leder en styrke, som for nylig har slået alawitter ihjel i stort tal. I samlenotatet bruges ordet spændinger. Det kan man roligt sige. Det var likvideringer af alawitter.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Alex Ahrendtsen: Jeg er helt enig i forhold til Israel. Regeringen nævner det hver gang. Udenrigsministeren har senest i januar 2025 været på besøg i Israel. Vi handler og samarbejder med Israel, så det er også positionen, og det er selvfølgelig vigtigt at holde fast i. Det er et demokrati, og retten til eksistens kan der på ingen måder sættes spørgsmålstegn ved. Det er soleklart.

Til Søren Søndergaard: I forhold til den systematiske udsultning i Gaza, og hvad Danmarks og regeringens position er, så følger vi selvfølgelig fortsat udviklingen tæt, og det bliver vi ved med. I henhold til den humanitære folkeret har Israel selvfølgelig en forpligtelse til at tillade og også facilitere humanitær nødhjælp. Det er der ikke tvivl om. Desuden har Israel som besættelsesmagt en folkeretlig forpligtelse til at sikre, at civilbefolkningen har adgang til basale fornødenheder. Grundlæggende humanitære fornødenheder må aldrig blive brugt som et politisk pressionsmiddel. Det er helt uacceptabelt, hvis det helt fratages Gazas civilbefolkning. Blokering af nødhjælp strider mod den humanitære folkeret.

Fra dansk side vil vi presse på for uhindret og sikker humanitær adgang til Gaza – både bilateralt og i EU og FN. Med afsæt i det virke, vi nu har fået mulighed for at udfolde i FN's Sikkerhedsråd, har vi bl.a. opfordret Israel til at genoptage uhindret levering af humanitær nødhjælp til Gaza. Desuden har vi flere gange fremhævet over for Israel, at blokaden er helt uacceptabel. Det skete senest

ved mødet i FN's Sikkerhedsråd den 13. maj 2025, som Danmark hasteindkaldte til sammen med de øvrige europæiske medlemmer.

Hvad angår Syrien, er udgangspunktet for arbejdet og den danske position et stabilt, sammenhængende Syrien, som respekterer mindretal og befolkningsgrupper. I fasen frem mod det arbejder vi selvfølgelig også for at sikre, at de selv samme grupper får adgang til den nødhjælp, der eventuelt måtte blive fordelt i landet.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 11.13.